

- матеріальну відповідальність;
- стимулювання;
- ціноутворення;
- податки;
- державне регулювання.

Підходи до трактування сутності поняття «економічне управління»:

– системний [3, 71, 74] сукупність поєднаних та взаємодіючих між собою економічних елементів з метою досягнення поставлених стратегічних цілей, що характеризується зростанням прибутку, приростом заробітної плати, заощадженням сировини, енергії та матеріалів;

– процесний [3, 72, 75] сукупність економічних принципів, форм, методів, прийомів та засобів, які здатні впливати на суб'єкт управління та взаємодіяти між собою у часовому просторі;

– ситуативний [3, 75] виокремлення певної частини розглянутої системи або процесу з метою розгляду у конкретних умовах.

Висновок. Узагальнюючи представлені підходи можна сказати, що економічне управління як категорія розкривається за рахунок найтіснішої взаємодії основних функцій до управління суб'єктом господарювання: встановлення цілей, планування, організація, мотивація, регулювання та контроль і при їх чіткому, послідовному виконанні можна сформулювати раціональний процес управління. Таким чином, зміст економічного управління можна визначити як комплекс системно розроблених, економічно обґрунтованих управлінських рішень, які ґрунтуються на правильно узгоджених ключових параметрах ефективної діяльності економіки підприємства [5].

Джерела та література

1. Шкарупа О. В. Екологічна модернізація національної економіки: сутність та регулювання: монографія. Суми: Ярославна, 2017. 322 с.
2. Економічне управління підприємством: навч. посіб./Н. М. Євдокимова, Л. П. Батенко, В. А. Верба О. О. Кизенко та ін.; за заг. ред. Н. М. Євдокимової. Київ: КНЕУ, 2011. 327 с.
3. Економічне управління підприємством: навч. посіб./А. М. Колосов, О. В. Коваленко, С. К. Кучеренко, В. Г. Бикова; за заг. ред. А. М. Колосова. Старобільськ: Вид-во держ. закл. «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. 352 с.
4. Попрозман О. І. Планування діяльності підприємства та його узгодженість з стратегічними цілями і тактичними задачами. Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. Наук.-дослід. екон. ін-ту М-ва екон. розвитку і торгівлі України. Київ, 2013. Вип. № 2 (141). С. 82–85.
5. Проривні технології в економіці і бізнесі (досвід ЄС та практика України у світлі III, IV і V промислових революцій): навч. посіб./ за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Мельника та канд. екон. наук, доц. Б. Л. Ковальова. Суми: Вид-во СумДУ, 2019. 146 с.

Маляревський В. – аспірант

Науковий керівник: к. е. н., доц.

Л. Громоздова

Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана

Київ, Україна

Роль і функції середнього класу в становленні інноваційної економіки

1. Кінець XX – початок XXI ст. характеризується бурхливим розвитком науки і техніки, технологічними змінами у суспільному виробництві, широким використанням інформаційних

технологій, поглибленням та поширенням процесу глобалізації на соціально-економічні відносини між локальними, регіональними цивілізаціями, державами. Проблема вибору найбільш оптимального, ефективного шляху розвитку соціально-економічної системи на різних історичних інтервалах завжди була найактуальнішою серед науковців, тому що: по-перше, саме існування держави, суспільства, людини залежало від рівня розвитку суспільного виробництва; по-друге, забезпечення наростаючих та складних за своєю структурою потреб неможливо без якісно нових виробничих потужностей; по-третє, створення відповідної науково-виробничої інфраструктури на основі змішаного капіталу, яка б забезпечувала якісний розвиток суспільного виробництва; по-четверте, створення державою необхідного інституціонального поля задля забезпечення та стимулювання такого розвитку.

2. Становлення інноваційної економіки стало можливим та є реальністю для розвинутих країн світу, що робить їх більш конкурентоздатними на макроекономічному рівні, це стало можливим завдяки високому рівню розвитку науки і техніки, освіти, впровадженню високотехнологічних способів виробництва та високого рівня життя населення. Для країн, що характеризуються трансформаційною економікою з технологічною відсталістю, падінням обсягів виробництва реального сектору, нерозвинутою соціальною сферою, низьким рівнем доходів, критичним зниженням значення науки для суспільства формування інноваційної економіки як моделі економічної системи стає найважливішим питанням збереження свого місця в сучасному світі.

3. Інноваційна економіка є моделлю ринкової економіки з використанням передових досягнень в науці і техніці, великою часткою високотехнологічної продукції в структурі ВВП, значне використання інтелектуальної праці в структурі зайнятості населення – все це стає можливим при повнішому використанні внутрішнього ресурсного, виробничого, наукового потенціалу країни. Таким чином, процес формування інноваційної економіки неможливий без створення належних інституціональних умов з боку держави.

4. Середній клас відіграє основну роль в процесі формування інноваційної економіки, тому що він базується на використанні свого інтелектуального потенціалу. Виникнення та становлення постіндустріального суспільства було можливе завдяки інтелектуальній праці саме середнього класу. У своєму еволюційному розвитку він сприяв трансформуванню характеру праці на інтелектуальну, що лежить в основі економіки інновацій. У науковій літературі поширюється думка про сутність, роль та функції середнього класу, який іменується класом «Розвиток»: «це клас здатний створювати нові технології, винаходити способи їх застосування для вирішення проблем і завдань людства, що мають глобальний характер. Тому клас «Розвиток» – це над технологічний клас» [1, 13].

5. Науковці вважають, що завдяки інформаційній революції був створений «новий» середній клас. «Його можна визначити як масу людей, що отримали доступ до інформаційних технологій і можливість повною мірою користуватись їх плодами. Новий середній клас виникає одразу як глобальне явище. Його спосіб думки і й навіть спосіб життя формується не тільки соціальним і культурним досвідом, що йому передував, а й єдиною логікою інформаційних технологій» [2, 10].

6. «Новий» середній клас виконує специфічні, креативні функції, котрі якісно перетворюють суспільство:

- функцію інтелектуального забезпечення інноваційного розвитку національної економіки;
- функцію носія інтелектуального потенціалу;
- функцію соціального новаторства;
- функцію носія креативу (креативності), продукування ідей [3, 298].

Ураховуючи творчий характер функцій середнього класу в інноваційній економіці можливо погодитись з твердженням про «універсально модернізаційну природу середнього класу, яка не залежить прямо від політичного режиму і репрезентативного типу культури» [3, 298].

7. Інноваційна функція середнього класу полягає в модернізації, удосконаленню людини, тобто представник такого середнього класу стає людиною суспільно-відповідальною, має

високу мотивацію до подальшого розвитку, має високу мобільність та займає активну громадянську позицію.

«Удосконалюючи себе, представник середнього класу як інноваційний індивід робить свій внесок в вдосконалення й модернізацію всього суспільства. Спрацьовує діалектичний закон переходу кількості в якість. Зростання рівня та якості освіти, збільшення показника охоплення вищою освітою населення веде до накопичення критичної маси носіїв інтелектуального потенціалу нації – представників середнього класу, що зрештою зумовлює синергетичний ефект впливу на перетворення суспільства та економіки» [3, 299].

8. Функція соціального новаторства середнього класу виявляється у інноваційному підприємстві, що генерує нові ідеї, нові сфери використання свого інтелектуального потенціалу або вдосконалення вже існуючих.

Таким чином, без опори на середній клас як основного рушія інноваційних перетворень неможливо впоратись із завданням трансформації економіки, а для сучасних умов в Україні необхідно якнайшвидше створити умови для його зміцнення та розвитку.

Джерела та література

1. Громыко Ю. Класс RAZVITIE. Москва: Ин-т им. Е. Л. Шиффера, 2013. 240 с.
2. Кагалицкий Б. Ю. Восстание среднего класса. Москва: Ультра. Культура, 2003. 320 с.
3. Зайцев Ю. К., Москаленко О. М. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства: у 2-х кн. Кн. I. Філософсько-методологічні засади архітекτονіки предмета сучасної політичної економії: монографія. Київ: КНЕУ, 2018. 397 с.
4. Побережець О. В. Теоретико-методологічні та практичні засади дослідження системи правління результатами діяльності промислового підприємства: монографія. Херсон: Гринь Д. С., 2016. 500 с.
5. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Вип. 1/за ред. д-ра екон. наук, доц. Є. І. Масленнікова. Херсон: Гринь Д. С., 2016. Вип. 1. 854 с.

Мартінова Н. – студентка
Науковий керівник: д. е. н., доц.
В. Нехай
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Д. Моторного
м. Мелітополь, Україна

Організація ресурсного та логістичного забезпечення підприємств АПК

В ході діяльності виробництва сільськогосподарського машинобудування, а саме у процесі логістичного забезпечення, виникає ряд проблем, які поки що існують у сфері ресурсного забезпечення АПК. Слід зауважити, що на даний проміжок часу розвиток ресурсного забезпечення ринку України и продовольчої безпеки країни, ще не досягло належного рівня. Це може бути обумовлено тим, що є проблема нестачі наукових доробок у сфері логістичного та ресурсного забезпечення АПК, не достатньо сформовані концепції правової бази, не ефективний механізм кредитування сільгоспвиробників, несприятливі економічні умови для розширеного відтворення тощо.

Висвітленням проблем логістики займались такі вчені як Б. О. Анікін, К. В. Кобзева, О. М. Гаджинский, Т. Д. Москвітін, В. В. Нехай та ін. Але незважаючи на велику кількість наукових праць, які присвячені темі логістики, питання щодо логістичної підтримки ресурсного забезпечення АПК ще мало досліджені. Тому маємо необхідність проведення наукових досліджень у цій області.

Необхідність розвитку логістичних систем в аграрному секторі пов'язана з тим, що для галузей АПК характерна відсутність територіальної локалізації виробничих процесів. Підпри-